

І. В. Самойлюкевич,
кандидат педагогічних наук, професор
innasamoylyukevych@gmail.com;

О. О. Волкова,
викладач, аспірант
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
LenaVolkova23@gmail.com

ПЛАНУВАННЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті розглядається проблема безперервного професійного розвитку та її місце у системі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Проаналізовано особливості організації тематичного модуля з питань планування безперервного професійного розвитку як інноваційного компонента змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов в українських університетах. Проілюстровано методику опрацювання навчального матеріалу модуля прикладами завдань, розроблених з урахуванням зарубіжного досвіду в рамках проекту "Шкільний вчитель нового покоління".

Ключові слова: безперервний професійний розвиток, тематичний модуль, методична підготовка майбутніх учителів іноземних мов.

Постановка проблеми. Динамічні трансформації у світовому освітньому просторі й значні зміни у соціально-економічному та культурно-освітньому розвитку українського суспільства зумовлюють актуальність питання удосконалення вивчення та викладання англійської мови в системі середньої освіти. На думку учасників круглого столу "SPEAK GLOBAL – GO GLOBAL: англійська мова в системі середньої освіти", для цього в Україні в цілому сформовано законодавче та нормативно-правове забезпечення [1]. Зокрема, чинними є Закон України "Про загальну середню освіту", Закон України "Про вищу освіту", Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті, державні стандарти початкової загальної освіти, базової і повної загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів, програми запровадження першої іноземної мови з першого класу в усіх загальноосвітніх навчальних закладах, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти та документи Ради Європи "Мовна освітня політика України: аналіз та рекомендації".

Разом з тим, слід констатувати існування проблем, пов'язаних з необхідністю оновлення змісту та підходів до професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у вищих навчальних закладах країни, відсутністю типової програми з методики викладання іноземних мов як основної складової професійної підготовки вчителя, розробленням нових стандартів вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями на основі компетентнісного підходу тощо. У цьому контексті важливо відзначити нагальну потребу розробки механізмів забезпечення безперервного професійного, особистісного і творчого саморозвитку майбутніх і працюючих педагогів, освітньо-професійних програм і траєкторій професійного самовдосконалення відповідно до їхніх здібностей, можливостей та домагань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблему безперервного професійного розвитку у процесі додипломної та післядипломної підготовки вчителів досліджували вітчизняні науковці, зокрема, у таких її аспектах, як визначення підходів до розуміння психологічних основ професійного розвитку (К. Чарнецькі), вивчення сучасних тенденцій реформування національних та регіональних систем професійного розвитку вчителів розвинених англійських країн (А. А. Сбруєва), питання змістових пріоритетів неперервної професійної освіти (Н. Г. Ничкало, С. У. Гончаренко, Г. О. Балл, О. М. Пехота та ін.), конкретизація компонентно-функціональної структури і специфіки потенціалу професійного саморозвитку (І. А. Зязюн, Л. П. Пуховська, К. М. Цокур). Безперервний професійний розвиток розглядається сучасними дослідниками як постійний процес руху від нижчого професійного рівня до вищого, який реалізується через будь-який вид діяльності, спрямований на вдосконалення розвитку знань, умінь, компетентності та інших характеристик особистості вчителя [2: 271].

Для тематики нашого дослідження важливе значення мають концептуальні підходи до неперервної освіти дорослих, що були обґрунтовані й проголошені ЮНЕСКО на засадах гуманістичних ідей і загальнолюдських цінностей. Їх суть полягає у тому, що вчителю потрібно створювати умови для повноцінного розвитку і професійної діяльності на різних етапах його професійного становлення і розвитку, починаючи від вибору напрямку професійної діяльності і до пост професійного етапу життя [3: 17–18].

Науковий інтерес становлять узагальнені припущення зарубіжних вчених Дж. Мезірова, М. Ноулса, Дж. Хеншке, Е. Торндайка, П. Фрейре та інших, в яких зазначається, що неперервна педагогічна освіта, яка включає пізнавальну діяльність вчителя, участь учителів у різноманітних програмах підвищення кваліфікації та наявність системи освітніх установ для професійного розвитку вчителів є самостійною складовою системи педагогічної освіти, головним завданням якої є сприяння всебічному розвитку вчителя у період його самостійного життя.

Запровадження інновацій щодо безперервного професійного розвитку вчителів іноземних мов у дослідницьких університетах США зосереджено навколо проблем оптимального використання інформаційно-комунікаційних та мультимедійних технологій у навчанні іноземних мов, створення умов для обміну студентами, аспірантами, науково-педагогічними працівниками, виконання інноваційних проектів розробки та впровадження новітніх технологій навчання іноземних мов; участь у реалізації міжнародних програм, у науково-практичних конференціях, семінарах, виставках тощо [4: 83–84].

Аналіз досвіду США і Великої Британії з проблеми безперервного професійного розвитку вчителів іноземних мов стали цінним джерелом для осмислення й запозичення його позитивних ідей в рамках спільного проекту МОН України та Британської Ради в Україні "Шкільний вчитель нового покоління", започаткованого у 2013 році. Проект, в якому беруть участь автори статті, передбачає вивчення сучасного стану підготовки майбутніх учителів іноземних мов в Україні та визначення його відповідності викликам часу, ознайомлення з відповідним досвідом університетів інших країн, а також розробку необхідних документів і матеріалів з метою вдосконалення методичної підготовки вчителів іноземних мов [5: 5].

Допроєктне базове дослідження свідчить про необхідність оновлення та зміцнення методичної складової підготовки майбутніх учителів іноземних мов відповідно до вимог сьогодення. Зокрема, бракує тематичних модулів стосовно інноваційних технологій викладання і вивчення іноземних мов, інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у практику викладання іноземних мов, інтегрованого навчання мови та культури, навчальних стратегій вивчення мов, планування безперервного професійного розвитку [4: 6–7]. Приведення змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у відповідність до викликів часу створить принципово нові можливості для самоактуалізації та вміння керувати процесом індивідуального зростання вчителя.

Метою статті є дослідження особливостей організації тематичного модуля з питань планування безперервного професійного розвитку як інноваційного компонента змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов в українських університетах. В основу дослідження безперервного професійного розвитку майбутніх учителів іноземних мов покладено сукупність теоретичних ідей і практичного досвіду професійного розвитку вчителів, що може дати адекватне уявлення про цілі, зміст та форми підготовки студентів до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Тематичний модуль "Планування безперервного професійного розвитку" як інноваційний компонент змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов розроблено в межах нової типової програми з навчальної дисципліни "Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах". Модуль розрахований на 30 годин (18 аудиторних годин і 12 годин для самостійного опрацювання та пропонується студентам IV курсу у 8-му семестрі, тобто після проходження ними активної педагогічної практики, з метою формування позитивного, діяльнісно-орієнтованого ставлення майбутніх учителів іноземних мов до власного професійного розвитку. Досягнення цієї мети сприятиме: 1) *усвідомленню* студентами їхніх очікувань від професії вчителя, потреби у безперервному професійному розвитку, контактних та віртуальних можливостей і засобів для його здійснення через інститути післядипломної освіти та самостійно, принципів і стратегій педагогічної рефлексії та переваг організації взаєморозвитку серед колег; 2) *формуванню вмінь* визначати власні потреби у професійному розвитку, укласти індивідуальний план професійного розвитку та користуватися різноманітними стратегіями та інструментами професійного розвитку.

Зміст тематичного модуля охоплює низку питань, пов'язаних з особливостями професійної діяльності вчителів іноземних мов на сучасному етапі. Тут мають місце розмежування понять післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку; ознайомлення з Рамкою безперервного професійного розвитку вчителів іноземних мов, розробленої експертами Британської Ради, визначеними в ній рівнями професійної кваліфікації та вивчення можливостей та інструментів для професійного розвитку різних рівнів. На *автономному рівні* професійного розвитку увагу доцільно зосередити на таких видах самостійної роботи, як читання професійної літератури, у тому числі у режимі онлайн, регулярне відвідування професійно-орієнтованих вебсайтів, підготовка тез та виступу на конференції, дослідження власної практики, ведення рефлексивного журналу, користування Європейським портфелем для майбутніх учителів іноземних мов, розробка навчальних матеріалів, а також електронного професійного портфеля (в якому ідентифікуються професійні потреби, розробляється план дій, описуються заходи щодо професійного розвитку, проводиться самоаналіз на основі наявних мультимедійних артефактів, як

от: тексти, фото, відео/аудіо матеріали). На *внутрішньо-шкільному рівні* професійного розвитку слід привернути увагу студентів до ролі та переваг взаємовідвідувань, обміну досвідом, участі та/або проведенні методичних майстерень тощо. На *зовнішньому* (поза межами школи) *рівні* професійного розвитку студенти вивчають ефективні стратегії участі та/або виступу на конференції, вимоги до написання та подання статті до професійного журналу, можливості участі у публічних обговореннях підручників та публікацію відгуків на відповідних веб-сайтах, методичних семінарах, вебінарах, он-лайн курсах, професійних форумах, асоціаціях учителів та віртуальних навчальних співтовариств. Узагальнення навчального матеріалу передбачає встановлення шляхів взаємодії між індивідуальним, взаємо- та інституціональним розвитком у школі як навчальному співтоваристві. За умови викладання методики викладання іноземних мов англійською мовою, що співпадає з рекомендаціями до-проектного дослідження, укладено англомовний варіант орієнтовної змістової мапи запропонованого модуля, в якій представлено тематику практичних занять (див. таблицю 1).

Таблиця 1.

Змістова мапа тематичного модуля "Планування безперервного професійного розвитку"

Sessions	Themes
1	Notions of development and training, distinction between INSETT and CPD
2	Options and tools for autonomous CPD: What can I do to autonomously to foster my own professional development?
3	Making the best of the European Portfolio for Student Teachers of Languages (EPOSTL): How can EPOSTL help me to assess my CPD needs as a novice teacher?
4	Options and tools for school-based (internal) CPD: How can I learn from more experienced colleagues in my first years of teaching? How can I learn from my students?
5	Options and tools for external CPD
6	Strategies for keeping up to date with English and the latest methodologies: How can I keep up my English and avoid falling into repetitive routines?
7	The relationship between individual, peer and institutional development. Schools and departments as learning communities.
8	The British Council CPD Framework for English Language Teachers and the role of qualifications.
9	Making an individual professional development plan using a variety of options and tools.

Проілюструємо методику опрацювання навчального матеріалу модуля прикладами завдань для практичного заняття №1. Темою заняття визначено розмежування понять післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку з метою усвідомлення потреби у безперервному професійному розвитку. План заняття розрахований на 80 хвилин і складається з шести завдань.

1. Завдання "Think – pair – share", спрямоване на дослідження попереднього професійного досвіду студентів, набутого під час педагогічної практики.

Час виконання: 10 хвилин.

Алгоритм виконання:

- Tell the students to close their eyes and take a retrospective view of themselves as student teachers, using guiding questions: How confident did you feel during your teaching practice? What were some of your strengths and weaknesses as a student teacher? What do you need to do to develop your teaching skills?
- Have them pair up with a group mate and share the results of their visualization.
- Ask volunteers to relay their partner's stories to the group.

Хід виконання: Студентам пропонується заплющити очі та згадати себе під час педагогічної практики, використовуючи перелік питань: наскільки впевнено вони почувалися; якими були їх сильні та слабкі сторони як практикантів; що вони потребують робити для удосконалення власних педагогічних умінь. Далі вони утворюють пари та обговорюють результати візуалізації. На завершення, запрошуються бажані розповісти класу про досвід своїх партнерів по взаємодії.

Спосіб контролю: фронтальний з боку вчителя та взаємоконтроль з боку партнерів по взаємодії.

2. Завдання "Exploring the nature of teaching", спрямоване на створення спільного досвіду дослідження сутності професії вчителя іноземних мов.

Час виконання: 10 хвилин.

Алгоритм виконання:

- Ask the students to work in two groups, exploring the nature of teaching as a profession with the help of two pictures. Half of each group will discuss an insider's view (Picture 1), the other four – an outsider's view (Picture 2).

- Tell them to summarise their ideas together (or as role-play in which the teacher in the pictures answers the outsider's questions) using these discussion points: Degree of autonomy? Motivation? Opportunities for learning?

Хід виконання: Студенти працюють у груповому режимі, досліджуючи сутність професії вчителя іноземних мов за допомогою двох малюнків, які ілюструють різні погляди (ззовні та зсередини). Половина студентів кожної групи обговорюють погляди на професію вчителя іноземних мов за малюнком 1, а інша половина – за малюнком 2, з наступним обміном думками та обговоренням сутності професії вчителя іноземних мов з огляду на ступінь її автономності, мотивації та можливостей для навчання протягом життя.

Спосіб контролю: груповий контроль з боку студентів.

3. Завдання "Notions of development and training", спрямоване на розвиток умінь аналізу й синтезу у процесі визначення понять.

Час виконання: 15 хвилин.

Алгоритм виконання:

- Ask the students to work together to assemble the definition of the notion of development. Each student is given a card with a part of the definition.
- Have them read their parts of the definition and find their places in the definition line.
- Tell them to compare their variant with the original definition.
- Ask them to comment on the key parts of the definition (in contrast to training).

Зразки дефініцій:

Development is a lifelong autonomous process of learning and growth by which we adapt to changes in and around us, and enhance our awareness, knowledge and skills. **Training** is the skills for a particular job or activity.

Хід виконання: Студенти працюють разом з метою укладання дефініції поняття "розвиток". Кожен з них попередньо отримав картку, що містить певну частину дефініції, яку має прочитати і знайти своє місце серед інших студентів, які вишукуються у послідовності, що відповідає, на їх думку, логіці визначення цього поняття. Наступним кроком стає порівняння варіанту дефініції студентів зі зразком. Виконання завдання завершується студентськими коментарями щодо ключових частин визначення поняття "розвиток" порівняно з поняттям "підготовка".

Спосіб контролю: самоконтроль за зразком.

4. Завдання "INSETT versus CPD", спрямоване на ознайомлення студентів з поняттями післядипломної освіти вчителів та безперервного професійного розвитку.

Час виконання: 15 хвилин.

Алгоритм виконання:

- Ask the students to work in pairs and read the characteristics of CPD and INSETT, matching them to the notions.
- Have them get into groups of four and compare their choices.
- Ask them to explain the differences between CPD and INSETT and illustrate them with examples.

* 2 students are given the extracts from the articles to read about the notion of INSETT and types of CPD activities. They work on their parts and join the other students while they are still working in groups of four before the group discussion to share the main points.

Зразок характеристик післядипломної освіти вчителів та безперервного професійного розвитку:

INSETT is ...	CPD is ...
top-down	bottom-up
time-bound	continuous
budget dependent	an internal process
often imposed	optional
often driven by systemic change	a big factor in personal change
'transitive' as a notion (teachers become trainees, to train sb.)	essentially "intransitive" (nobody can develop you)
dependent on a trainer	independent of a trainer
possible only in groups	essentially individual
based on an external agenda	based on an internal agenda
often problem-centred or deficit-based	person-centred and based on a growth view

(After Rod Bolitho's "Some Key Issues in INSETT" (May, 1996)

Хід виконання: всі студенти (за винятком двох, яким запропоновано працювати індивідуально та прочитати фрагменти методичних статей про поняття післядипломної освіти вчителів та типи безперервного професійного розвитку) працюють у парному режимі. Вони знаходять на картках відповідні характеристики понять, що вивчаються. Далі вони порівнюють свої результати з результатами

інших пар за участю тих студентів, які опрацьовували методичні статті. Всі разом пояснюють відмінності між поняттями та наводять приклади.

Спосіб контролю: взаємоконтроль.

5. Завдання "Case study", спрямоване на розвиток вмінь критичного і творчого мислення у професійно-орієнтованих ситуаціях.

Час виконання: 20 хвилин.

Алгоритм виконання:

- Ask the students to split into two groups of six (Group 1 - teachers looking for a solution to their problem, Group 2 – experts in CPD).
- Provide each group with the corresponding handout: with six cases – for Group 1, with types of CPD – for Group 2.
- Ask the teachers to talk to different experts using the onion technique and then present their 1st / 2nd / 3^d choices of types of CPD activity to the group.

Зразок професійно-орієнтованої ситуації:

"I've just graduated from college with a diploma in TEFL. I want to know how to really use my understanding in my teaching and find out ways to progress from here."

Хід виконання: Студенти утворюють дві групи: групу вчителів, які шукають рішення професійної проблеми, та групу експертів з питань безперервного професійного розвитку. Перша група вивчає професійно-орієнтовані ситуації (по одній на кожного студента), друга група опрацьовує стислий опис типів безперервного професійного розвитку [5: 11]. Далі вчителі консультуються з різними експертами та визначаються щодо вибору трьох типів безперервного професійного розвитку заради вирішення їх професійних проблем. Виконання завдання завершується обговоренням отриманих результатів.

Спосіб контролю: контроль з боку групи.

6. Завдання "Plan for action", спрямоване на розвиток умінь педагогічної рефлексії.

Час виконання: 5 хвилин.

Алгоритм виконання:

- Have the students individually reflect on what they have learnt in this session.
- Ask them to read Henry Ford's famous words and write three things about planning their own future professional development in response:

"Anyone who stops learning is old, whether at twenty or eighty. Anyone who keeps learning stays young. The greatest thing in life is to keep your mind young." (Henry Ford)

Хід виконання: Студенти отримують завдання в індивідуальному режимі поміркувати про те, що вони вивчили на цьому практичному занятті. Їм також пропонується прочитати відомий вислів Генрі Форда про важливість навчання у будь-якому віці та написати йому відповідь про свої плани щодо безперервного професійного розвитку.

Спосіб контролю: індивідуальний з боку вчителя.

Якщо робота на всіх етапах практичного заняття буде ефективною, студенти усвідомлять потребу у безперервному професійному розвитку та будуть здатні розмежувати поняття післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку. У результаті вивчення запропонованого тематичного модуля очікується, що відповідно до поставленої мети та окресленого змісту студенти зможуть визначати власні потреби у професійному розвитку, укладати індивідуальний план професійного розвитку та практикувати педагогічну рефлексію, використовуючи рефлексивний журнал. Підсумковий контроль у межах модуля відбуватиметься через оцінювання укладених студентами індивідуальних планів професійного розвитку. Обов'язковими для такого виду письмової роботи мають бути конкретно сформульовані вимоги виконання її у документі MS Word, наявність рефлексивних міркувань щодо власних потреб у професійному розвитку (обсяг – до 250 слів) та використання різноманітних можливостей та інструментів для професійного розвитку різних рівнів. Критеріями оцінювання обрано: своєчасне виконання завдання у запропонованому форматі (до 10 балів), наявність конструктивної рефлексії (до 20 балів), ідентифікація власних потреб у професійному розвитку (до 20 балів), обґрунтований вибір відповідних можливостей та інструментів професійного розвитку різних рівнів (до 40 балів), зв'язність письмового тексту (до 10 балів).

Ефективність тематичного модуля "Планування безперервного професійного розвитку" була перевірена на заняттях з методики викладання англійської мови Житомирського державного університету імені Івана Франка. Наш досвід роботи у ВНЗ доводить, що питання планування безперервного професійного розвитку має стати невід'ємним компонентом змісту методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов в українських університетах, оскільки воно мотивує майбутніх вчителів до постійного удосконалення власної професійної компетентності, спонукає до творчого саморозвитку.

Висновки та перспективи. Проведене дослідження особливостей організації тематичного модуля з питань планування безперервного професійного розвитку як інноваційного компонента змісту

методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов в українських університетах уможливило висновок про доцільність раннього знайомства студентів з теорією і практикою професійного удосконалення, оскільки це сприятиме формуванню позитивного, діяльнісно-орієнтованого ставлення майбутніх учителів іноземних мов до власного професійного зростання. Перспективу подальших наукових розвідок ми вбачаємо у здійсненні експериментальної перевірки запропонованої в рамках спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Британської Ради в Україні інноваційної типової програми, яка враховує національні та міжнародні освітні пріоритети, інтегрує зарубіжний досвід та приводить зміст методичної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у відповідність до викликів часу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. "Круглий стіл" на тему: "SPEAK GLOBAL – GO GLOBAL" : англійська мова в системі середньої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/111218.html>.
2. Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англійськомовних країн в контексті глобалізації / А. А. Сбруєва. – Суми : ВАТ "Сумська обласна друкарня" Видавництво "Козацький Вал", 2004. – 606 с.
3. Андрущенко В. П. Неперервна професійна освіта : філософія, педагогічні парадигми, прогноз : [монографія] / В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень та ін. ; [за ред. В. Г. Кременя]. – К. : Наук. думка, 2003. – 853 с.
4. Rhodes, N. C. Foreign language teaching in US schools : results of a national survey / N. C. Rhodes, I. Pufahl. – Columbia : CAL. – 114 p.
5. Шкільний вчитель нового покоління. Допроєктне базове дослідження (березень 2013 – березень 2014). – К. : Ленвіт, 2014. – 60 с.
6. Going forward : Continuing professional development for English language teachers in the UK. (2011) London : British Council. – 18 p.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. "Kruglyi stil" na temu : "SPEAK GLOBAL – GO GLOBAL": angliis'ka mova v systemi serednjoji osvity ["Round Table" on the Topic : "SPEAK GLOBAL – GO GLOBAL" : The English Language in the System of Secondary Education] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://portal.rada.gov.ua/news/Novyny/111218.html>.
2. Sbrujeva A. A. Tendentsiji reformuvannja serednjoji osvity rozvynenyh anglovovnuh krajn v konteksti globalizatsiji / A. A. Sbrujeva [Trends in Reforming Secondary Education in Developed English-speaking Countries]. – Sumy : VAT "Sums'ka oblasna drukarnja" Vydavnytstvo "Kozatskyi val", 2004. – 606 s.
3. Andruschenko V. P. Neperervna profesijna osvita : filisofija, pedagogichni paradygmy. Prognoz [Continuing Professional Education : Philosophy, Pedagogical Paradigms, Prospects] : [monografija] / V. P. Andruschenko, I. A. Zjazjun, V. G. Kremen', ta in. ; [za red. V. G. Kremenja]. – K. : Nauk. Dumka, 2003. – 853 s.
4. Rhodes N. C. Foreign language teaching in US schools : results of a national survey / N. C. Rhodes, I. Pufahl. – Columbia : CAL. – 114 p.
5. Schkilnyi uchitel' novoho pokolinnia. Doproektne bazove doslidzennia (berezen 2013 – berezen 2014) [New Generation School Teacher. Baseline Study (March 2013 – March 2014)]. – K. : Lenvit, 2014. – 60 s.
6. Going forward : Continuing professional development for English language teachers in the UK. (2011) London : British Council. – 18 p.

Самойлюкевич И. В., Волкова Е. А. Планирование непрерывного профессионального развития как инновационный компонент содержания методической подготовки будущих учителей иностранных языков.

В статье рассматривается проблема непрерывного профессионального развития учителей иностранных языков и ее место в системе профессиональной подготовки будущих учителей иностранных языков. Проанализировано особенности организации тематического модуля по вопросам планирования непрерывного профессионального развития как инновационного компонента содержания методической подготовки будущих учителей иностранных языков в украинских университетах.

Проиллюстрировано методику работы с учебным материалом модуля примерами заданий, разработанных с учетом зарубежного опыта в рамках проекта "Школьный учитель нового поколения".

Ключевые слова: непрерывное профессиональное развитие, тематический модуль, методическая подготовка будущих учителей иностранных языков.

Samoylyukevych I. V., Volkova E. A. Planning for Continuing Professional Development as an Innovative Component of the Content of the Methodological Training of Prospective Foreign Language Teachers.

Continuing professional development is becoming more and more important in the process of pre-service and in-service language teacher education. Within the joint project of the Ministry of Education and science of Ukraine and British Council Ukraine "New Generation School Teacher", planning for continuing professional

development is viewed as an inseparable component of the content of the methodological training of prospective foreign language teachers. The newly designed core curriculum in English language teaching methodology for Ukrainian universities introduces the issues of continuing professional development as an innovative module aimed at assisting trainee teachers in developing a positive, action-oriented attitude to continuing professional development. The objectives of the module are specified in terms of knowledge to be constructed and skills to be developed. The indicative content of the module presented in the module map embraces the basic notions of continuing professional development, a variety of options and tools for autonomous, school-based and external professional development. The module organization also includes the statement of practice-oriented learning outcomes and assessment specifications. The approaches to teaching and learning with this module are illustrated with sample materials for one of the sessions which incorporate ideas and best practices from international experience. As a result of learning on this module students will be able to reflect constructively on their own practice and identify areas for their professional development.

Key words: *continuing professional development, thematic module, methodological training of prospective foreign language teachers.*